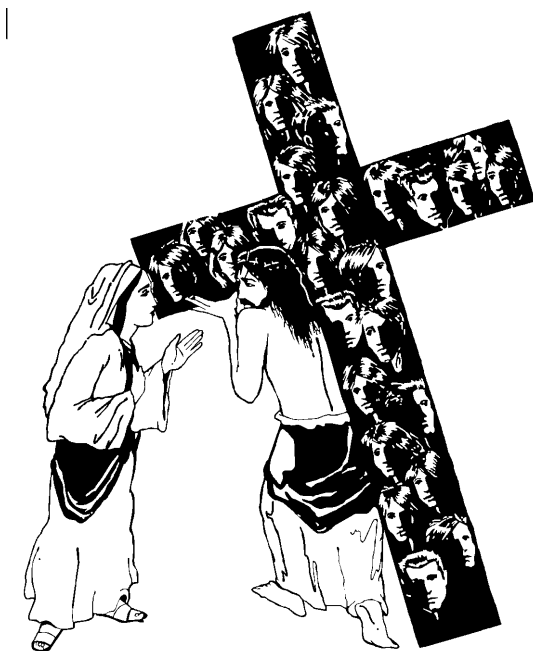

ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

*που έγινε στο Κολοσσαίο
τη Μεγ. Παρασκευή 2005*

Στοχασμός και προσευχές

από τον Καρδινάλιο Ιωσήφ Ράτζινγκερ

**Πρόεδρο της Ρωμαϊκής Συνόδου
για την ορθότητα της Διδασκαλίας της Πίστεως**

**Υπαίθριος Δρόμος του Σταυρού
στη Φανερωμένη: Τεσσαρακοστή 2005**

ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Προβάλλει ως λάβαρον λαμπρός
- μυστήριον θείον - ο Σταυρός.
Θνήσκει η Ζωή και την ζωήν
δια του θανάτου δίδει ημίν.

Χαίρε, Σταυρέ, η ελπίς ημών
επί τη μνήμη των παθών
τους ευσεβείς αγιάσον
τους πταίσαντας συγχώρησον.

ΕΝΑΡΞΗ

+ Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος.

- Αμήν.

Ας προσευχηθούμε:

ΙΕΡΕΑΣ: Κύριε, Ιησού Χριστέ, εσύ δέχτηκες για μας τη μοίρα του σπόρου του σταριού, που πέφτει στη γη και πεθαίνει για να δώσει πολύ καρπό (Ιω.12,24). Μας καλείς να σε ακολουθήσουμε σ' αυτό το δρόμο, όταν λες: «Όποιος αγαπάει τη ζωή του θα τη χάσει, και όποιος μισεί τη ζωή του σ' αυτό τον κόσμο, θα τη διατηρήσει για την αιώνια ζωή (Ιω.12,25).

Εμείς όμως είμαστε προσκολλημένοι στη ζωή μας. Δεν θέλομε να την εγκαταλείψομε, αλλά να την κρατήσομε όλη για τον εαυτό μας. Θέλομε να την κατέχομε όχι για να την προσφέρομε. Εσύ όμως βαδίζεις πριν από μας και μας δείχνεις ότι μπορούμε να σώσομε τη ζωή μας μόνο εάν τη δωρίζομε. Ενώ σε συνοδεύομε

στο Δρόμο του Σταυρού, εσύ μας οδηγείς στο δρόμο του σπόρου του σταριού, το δρόμο μιας γονιμότητας που οδηγεί στην αιωνιότητα.

Ο σταυρός, δηλαδή η προσφορά του εαυτού μας, μας βαραίνει πολύ. Όμως εσύ κατά το Δρόμο του Σταυρού έφερες στους ώμους σου το δικό μου σταυρό, και αυτό όχι σε μια μακρινή στιγμή του παρελθόντος, διότι η αγάπη σου για μένα είναι σημερινή, σύγχρονη. Φέρεις το σταυρό μου σήμερα μαζί μου και για χάρη μου, και κατά τρόπο αξιοθαύμαστο θέλεις κι εγώ, όπως τότε ο Σίμων ο Κυρηναίος, να φέρω μαζί σου το σταυρό σου, και, συνοδεύοντάς σε, να θέσω τον εαυτό μου στην υπηρεσία της λύτρωσης του κόσμου.

Βοήθησέ με, ώστε ο Δρόμος του Σταυρού να μην είναι μόνο ένα ευλαβικό συναίσθημα της στιγμής. Βοήθησέ μας να συνοδεύσομε όχι μόνο με ευγενείς σκέψεις, αλλά να διατρέξομε το δρόμου σου με την καρδιά, ή μάλλον μέσα στην καθημερινή ζωή μας. Βοήθησέ μας να περπατήσομε με όλο το είναι μας στο δρόμο του σταυρού, και να παραμείνομε για πάντα στο δρόμο σου.

Ελευθέρωσέ μας από το φόβο του σταυρού, από το φόβο για την ειρωνεία του άλλου, από το φόβο μήπως χάσομε τη ζωή μας αν δεν αδράξομε οτιδήποτε αυτή μας προσφέρει. Βοήθα μας να ξεσκεπάζομε τους πειρασμούς που μας υπόσχονται ζωή, αλλά που στο τέλος αυτό που μας προτείνουν μας αφήνει κενούς και απογοητευμένους. Βοήθα μας να μην εξουσιάζομε τη ζωή, αλλά να τη δωρίζομε. Βοήθα μας, ενώ σε συνοδεύομε στο Δρόμο του Σταυρού, να βρούμε το δρόμο της αγάπης χάνοντας τη ζωή μας, να βρούμε το δρόμο που αληθινά μας δωρίζει τη ζωή, μια ζωή άφθονη (Ιω.10,10).

- Αμήν.

ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΤΑΣΗ:

- + Ελέησέ μας, Κύριε.
- Ελέησέ μας.

Στέκει η Μάνα δακρυσμένη

στο σταυρό βλέπει θλιμμένη

τον Υιό της να πονά.

ΣΤΑΣΗ ΠΡΩΤΗ

Ο Ιησούς καταδικάζεται σε θάνατο

+ Σε προσκυνούμε Χριστέ και σε ευλογοούμε.

- Διότι με τον Άγιο σου Σταυρό λύτρωσες τον κόσμο.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο κριτής του κόσμου, που θα επανέλθει μια μέρα να κρίνει όλους εμάς, στέκεται εκεί, εκμηδενισμένος, ατιμασμένος και ανυπεράσπιστος εμπρός στο γήινο κριτή. Ο Πιλάτος δεν είναι ένα τέρας κακίας. Γνωρίζει ότι αυτός ο κατάδικος είναι αθώος, και αναζητάει ένα τρόπο για να τον ελευθερώσει. Όμως η καρδιά του είναι διχασμένη, και στο τέλος βάζει τον εαυτό του πάνω από το δίκαιο! Αλλά και οι άνθρωποι που κραυγάζουν και ζητούν το θάνατο το Ιησού, δεν είναι τέρατα κακίας. Πολλοί απ' αυτούς τη μέρα της Πεντηκοστής, θα νιώσουν «να ξεσχίζεται η καρδιά τους» (Πράξ.2,37), όταν θα τους πει ο Πέτρος: «Τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, άνθρωπο διαπιστευμένο από το Θεό προς εμάς, εσείς τον καρφώσατε στο σταυρό με χέρια ανόμων...» (Πράξ. 2,22εξ.). Πολλοί είναι που παρασύρονται επηρεασμένοι από το πλήθος. Κραυγάζουν επειδή κραυγάζουν οι άλλοι. Και έτσι η δικαιοσύνη καταπατείται από δειλία, από μικροψυχία, από το φόβο προς την επικρα-

τούσα νοοτροπία. Η λεπτή φωνή της συνείδησης καταπνίγεται από τις φωνές του πλήθους. Η αναποφασιστικότητα, η ντροπή, δίνουν δύναμη στο κακό.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, εσύ καταδικάστηκες σε θάνατο επειδή ο φόβος για το βλέμμα του άλλου καταπνίγει τη φωνή της συνείδησης. Πάντα έτσι συμβαίνει στη διάρκεια της ιστορίας: αθώοι υφίστανται κακομεταχείριση, καταδικάζονται και θανατώνονται. Πόσες φορές κι εμείς οι ίδιοι προτιμήσαμε την επιτυχία παρά την αλήθεια, την προβολή μας παρά τη δικαιοσύνη.

Δώσε μας δύναμη στη ζωή μας, δύναμη στη λεπτή φωνή της συνείδησής μας, δύναμη στη φωνή σου. Κοίταξέ με όπως κοίταξες τον Πέτρο μετά την απάρνηση. Κάνε να διεισδύσει το πνεύμα σου στην ψυχή μας, και να μας δείξει τη σωστή κατεύθυνση στη ζωή μας. Σε όλους εκείνους που κραύγαζαν εναντίον σου, την ημέρα της Πεντηκοστής δώρισες τη συγκίνηση της καρδιάς και τη μεταστροφή. Και έτσι έδωσες ελπίδα σε όλους μας. Δίνε και σ' εμάς συνεχώς τη χάρη της μεταστροφής.

Η ψυχή της εθρηνούσε

κι η καρδιά της επονούσε

για το πάθος του Ιησού.

ΣΤΑΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Ο Ιησούς φορτώνεται το Σταυρό

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο Ιησούς, με την κατηγορία ότι ονομάζει τον εαυτό του βασιλιά, καταδικάζεται και περιγελάται. Αλλά ακριβώς κατά τον περίγελο έρχεται στην επιφάνεια η αλήθεια. Πόσες φορές τα σύμβολα της εξουσίας που φέρουν οι δυνατοί αυτού του κόσμου είναι μια προσβολή κατά της αλήθειας, της δικαιοσύνης και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου! Πόσες φορές οι τελετές τους και τα μεγάλα τους λόγια, στην πραγματικότητα δεν είναι παρά πομπώδη ψεύδη, καρικατούρα του καθήκοντος που έχουν υποχρέωση να εκπληρώσουν λόγω της θέσης τους, παραποίηση του καθήκοντός τους να είναι στην υπηρεσία του καλού. Ο Ιησούς, εκείνος που περιγελάται και φέρει το στεφάνι του πόνου, ακριβώς γι' αυτό είναι ο αληθινός βασιλιάς. Δεν βασιλεύει με τη βία, αλλά με την αγάπη, μέσω της οποίας υποφέρει για μας και μαζί μ' εμάς. Εκείνος φέρει επάνω του το σταυρό, το δικό μας σταυρό, το βάρος τού να είμαστε άνθρωποι, το βάρος του κόσμου. Κατ' αυτό τον τρόπο εκείνος προηγείται και μας δείχνει με τι τρόπο να βρούμε την οδό προς την αληθινή ζωή.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, άφησες να σε περιγελάσουν και να σε προσβάλουν. Βοήθα μας να μην ακολουθούμε εκείνους που περιγελούν τον πάσχοντα και τον αδύναμο. Βοήθα μας να αναγνωρίζουμε στο πρόσωπο κάθε ταπεινωμένου και περιθωριοποιημένου το δικό σου πρόσωπο. Βοήθα μας να μην απογοητευόμαστε εμπρός στις ειρωνείες του κόσμου, όταν μας περιγελούν επειδή υπακούμε στο θέλημά σου. Εσύ έφερες το σταυρό και μας κάλεσες να σε ακολουθούμε σ' αυτό το δρόμο (Μτ.10,38). Βοήθα μας να δεχόμαστε το σταυρό, να μην ξεφεύγομε απ' αυτόν, να μην παραπονιόμαστε και να μην απογοητευ-

όμαστε από την κούραση της ζωής. Βοήθα μας να διασχίζουμε την οδό της αγάπης και, υπακούοντας στις απαιτήσεις σου, να φθάσουμε στην αληθινή χαρά.

Αχ, ω, πόσο λυπημένη
είσαι εσύ ευλογημένη,
η Μητέρα του Ιησού.

ΣΤΑΣΗ ΤΡΙΤΗ

Ο Ιησούς πέφτει για πρώτη φορά

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο άνθρωπος έπεσε και πέφτει ξανά και ξανά. Πόσες φορές ο άνθρωπος, που είναι εικόνα του Θεού, γελοιοποιεί τον εαυτό του και επομένως και τον Δημιουργό. Εκείνος, που κατεβαίνει από την Ιερουσαλήμ στην Ιεριχώ και έπεσε στους ληστές, οι οποίοι τον έγδυσαν αφήνοντάς τον μισοπεθαμένο κι αιμόφυρτο στην άκρη του δρόμου, μήπως δεν είναι η κατ' εξοχήν εικόνα του ανθρώπου; Η πτώση του Ιησού κάτω από το βάρος του σταυρού, δεν είναι μόνο η πτώση του ανθρώπου Ιησού, ήδη εξαντλημένου από τη μαστίγωση.

Εδώ προκύπτει κάτι πολύ πιο βαθύ, όπως λέει ο Παύλος στην προς Φιλιππησίους: «Αν και ήταν Θεός, δε θεώρησε την ισότητά του με το Θεό αποτέλεσμα αρπαγής, αλλά τα απαρνήθηκε όλα, πήρε μορφή δούλου και έγινε άνθρωπος. Και όντας πραγματικός άνθρωπος, ταπεινώθηκε θεληματικά υπακούοντας μέχρι θανάτου και μάλιστα θανάτου σταυρικού» (Φιλ.2,6-8). Στην πτώση του Ιησού κάτω από το βάρος του σταυρού φανερώνεται όλη η διαδρομή του: η εκούσια κένωσή του για να ανυψωθεί πάνω από την υπερηφάνειά μας. Και

ταυτόχρονα έρχεται στην επιφάνεια η φύση της υπερηφάνειάς μας: η αλαζονεία με την οποία θέλομε να χειραφετηθούμε από το Θεό, αφού δεν είμαστε τίποτε άλλο παρά εμείς οι ίδιοι, αλαζονεία με την οποία νομίζομε ότι δεν έχομε ανάγκη από την αιώνια αγάπη, αλλά θέλομε να δώσομε από μόνοι μας μορφή στη ζωή μας.

Σ' αυτή την επανάσταση κατά της αλήθειας, σ' αυτή την προσπάθεια να είμαστε εμείς οι ίδιοι θεός, να είμαστε δημιουργοί και κριτές του εαυτού μας, γκρεμιζόμαστε και καταλήγομε να αυτοκαταστραφούμε. Η κένωση του Ιησού είναι η υπέρβαση της αλαζονείας μας: με τη δική του κένωση μάς ξανασηκώνει. Ας του επιτρέψομε να μας ξανασηκώσει. Ας απεκδυθούμε την αυτάρκειά μας, την εσφαλμένη μας μανία για αυτονομία, και ας μάθομε αντιθέτως από αυτόν, από τον Ιησού που κένωσε τον εαυτό του, να βρίσκομε το αληθινό μας μεγαλείο, κενώνοντας τον εαυτό μας και στρεφόμενοι προς το Θεό και τους καταπατημένους αδελφούς μας.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε Ιησού, το βάρος του σταυρού σε έκανε να πέσεις κατά γης. Το βάρος της δικής μας αμαρτίας, το βάρος της αλαζονείας σε προσγειώνει. Αλλά η πτώση σου δεν είναι σημείο μιας αντίπαλης μοίρας, δεν είναι η καθαρή και απλή αδυναμία του καταπατημένου. Θέλησες να έρθεις να συναντήσεις εμάς, οι οποίοι, λόγω της αλαζονείας μας, κειτόμαστε κατά γης. Η αλαζονεία της σκέψης ότι είμαστε σε θέση να «παραγάγομε» τον άνθρωπο, έκανε να γίνουν οι άνθρωποι ένα είδος εμπορεύματος, που πουλιέται και αγοράζεται, να γίνουν σαν ένα απόθεμα υλικού για τα πειράματά μας, με τα οποία ελπίζομε να υπερβούμε από μόνοι μας το θάνατο, ενώ,

στην πραγματικότητα, δεν κάνομε τίποτε άλλο παρά να ταπεινώνομε όλο και πιο βαθιά την αξιοπρέπεια του ανθρώπου. Κύριε βοήθησέ μας, διότι πέσαμε χαμηλά. Βοήθησέ μας να εγκαταλείψομε την καταστρεπτική μας αλαζονεία και, μαθαίνοντας από τη δική σου ταπεινοφροσύνη, να σηκωθούμε και πάλι.

Ποιος δε θα `κλαιγε μ' εσένα,
να σε βλέπει, ω Παρθένα,
σε μαρτύριο φρικτό.

ΣΤΑΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗ **Ο Ιησούς συναντά τη Μητέρα του**

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Στο Δρόμο του Σταυρού του Ιησού βρίσκεται και η Μαρία, η Μητέρα του. Στη διάρκεια της δημόσιας ζωής του, εκείνη χρειάστηκε να μείνει κατά μέρος, για να αφήσει χώρο στη γέννηση της νέας οικογένειας του Ιησού, της οικογένειας των μαθητών του. Χρειάστηκε επίσης να ακούσει και αυτά τα λόγια: «Ποια είναι η μητέρα μου και ποιοι οι αδελφοί μου; Όποιος κάνει το θέλημα του επουράνιου Πατέρα μου, αυτός είναι για μένα αδελφός και αδελφή και μητέρα» (Μτ.12,48-50).

Τώρα φαίνεται ότι εκείνη είναι, όχι μόνο στο σώμα αλλά και στην καρδιά, η Μητέρα του Ιησού. Πριν ακόμα τον συλλάβει στο σώμα, χάρη στην υπακοή της, τον είχε ήδη συλλάβει στην καρδιά. Της είπε ο άγγελος: «Ιδού, θα συλλάβεις ένα γιο... Θα είναι μέγας... Ο Κύριος ο Θεός θα του δώσει το θρόνο του Δαβίδ του πατέρα του» (Λκ.1,31εξ). Λίγο μετά όμως είχε ακούσει από το στόμα του γέροντα Συμεών έναν άλλο λόγο:

«Και τη δική σου καρδιά θα διαπεράσει ρομφαία» (Λκ.2,35). Θα θυμήθηκε τα λόγια που είχαν προφέρει οι προφήτες, λόγια σαν κι αυτά: «Βασανιζόταν κι όμως ταπεινά υπέμεινε, χωρίς παράπονο κανένα. Σαν πρόβατο που το οδηγούνε στη σφαγή» (Ησ.53,7). Τώρα όλα αυτά γίνονται πραγματικότητα.

Μέσα στην καρδιά της θα φύλαγε πάντα το λόγο που της είχε πει ο άγγελος, τότε που όλα άρχιζαν: «Μη φοβάσαι Μαριάμ» (Λκ.1,30). Οι μαθητές έφυγαν. Εκείνη δεν φεύγει. Στέκεται εκεί με το θάρρος της μητέρας, με την πιστότητα της μητέρας, με την καλοσύνη της μητέρας, και με την πίστη της, που αντέχει μέσα στη σκοτεινιά: «Και μακάρια εκείνη που πίστεψε» (Λκ.1,45). «Όμως ο Υιός του ανθρώπου, όταν θα έρθει, θα βρει την πίστη στη γη;» (Λκ.18,8). Ναι, αυτή τη στιγμή εκείνη το ξέρει: θα βρει την πίστη. Αυτή είναι, εκείνη τη στιγμή, η μεγάλη της παρηγοριά!

ΔΕΗΣΗ

Αγία Μαρία, Μητέρα του Κυρίου, εσύ έμεινες πιστή όταν έφυγαν οι μαθητές. Όπως πίστεψες όταν ο άγγελος σου ανήγγειλε το απίστευτο: ότι θα γινόσουν Μητέρα του Υψίστου, έτσι ακριβώς πίστεψες και την ώρα της πιο μεγάλης του ταπείνωσης. Γι' αυτό το λόγο, την ώρα του σταυρού, την ώρα της πιο σκοτεινής νύχτας του κόσμου, έγινες Μητέρα των πιστών, Μητέρα της Εκκλησίας. Σε παρακαλούμε: δίδαξέ μας να πιστεύουμε, και βοήθα την πίστη μας να μετατραπεί σε θάρρος για να υπηρετούμε, και σε χειρονομία αγάπης που συντρέχει και ξέρει να μοιράζεται τον πόνο!

Στο σταυρό να 'μαι κοντά σου
και στα τόσα βάσανά σου,

στο πλευρό σου να πονώ.

ΣΤΑΣΗ ΠΕΜΠΤΗ

Ο Κυρηναίος βοηθά τον Ιησού να φέρει το σταυρό

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο Σίμων ο Κυρηναίος επιστρέφει από την εργασία του, βρίσκεται στο δρόμο προς το σπίτι όταν πέφτει πάνω σ' εκείνη τη θλιβερή συνοδεία κατάδικων. Για εκείνον ίσως να ήταν συνηθισμένο θέαμα. Οι στρατιώτες χρησιμοποιούν το δικαίωμά τους για εξαναγκασμό και βάζουν το σταυρό στους ώμους εκείνου του εύρωστου αγρότη. Πόσο θα ενοχλήθηκε βλέποντας ότι ξαφνικά βρέθηκε μπλεγμένος στο μοίρα εκείνων των κατάδικων! Κάνει αυτό που πρέπει να κάνει, ασφαλώς με πολλή απέχθεια. Ο ευαγγελιστής Μάρκος όμως, μαζί μ' εκείνον ονομάζει και τους γιους του, που είναι φανερό ότι ήταν γνωστοί ως χριστιανοί, ως μέλη εκείνης της κοινότητας (Μκ.15,21). Από την ακούσια συνάντηση πήγασε η πίστη. Συνοδεύοντας τον Ιησού και μοιραζόμενος το βάρος του σταυρού, ο Κυρηναίος κατάλαβε ότι επρόκειτο για μια χάρη να μπορεί να βαδίζει μαζί μ' αυτόν τον Σταυρωμένο και να του συμπαρασταθεί. Το μυστήριο του Ιησού που υποφέρει και μένει σιωπηλός, του άγγιξε την καρδιά.

Ο Ιησούς, του οποίου η θεϊκή αγάπη μόνο μπορούσε και μπορεί να λυτρώσει τον κόσμο ολόκληρο, θέλει να μοιραζόμαστε το σταυρό του για να συμπληρώνομε εκείνο που ακόμα λείπει από τα παθήματά του (Κολ.1,24). Κάθε φορά που συναντάμε με καλοσύνη κάποιον που υποφέρει, κάποιον που καταδιώκεται και είναι ανυπεράσπιστος, συμμεριζόμενοι τον πόνο του,

τον βοηθούμε να φέρει τον ίδιο το σταυρό του Ιησού. Και έτσι αποκτούμε σωτηρία, και εμείς οι ίδιοι μπορούμε να συμβάλουμε στη σωτηρία του κόσμου.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, εσύ άνοιξες τα μάτια και την καρδιά του Σίμωνα του Κυρηναίου, και όταν μοιράστηκε μαζί σου το σταυρό, του έδωσες τη χάρη της πίστεως. Βοήθα μας να συμπαραστεκόμαστε στον πλησίον μας που υποφέρει, έστω και αν αυτή η κλήση πάει αντίθετα προς τα σχέδια και τις συμπάθειές μας. Δώσε μας να αναγνωρίσουμε ότι είναι μια χάρη το να μπορούμε να μοιραστούμε το σταυρό των άλλων και να διαπιστώνουμε ότι έτσι είμαστε σε πορεία μαζί σου. Δώσε μας αναγνωρίζουμε με χαρά ότι, ακριβώς με το να μοιραζόμαστε τον πόνο σου και τα βάσανα αυτού του κόσμου, γινόμαστε υπηρέτες της σωτηρίας, και ότι έτσι μπορούμε να βοηθήσουμε να οικοδομηθεί η βασιλεία σου, η Εκκλησία.

Μάνα σπλαχνική, γλυκιά μου,
ας χυθούν τα δάκρυά μου
και μαζί σου ας πονώ.

ΣΤΑΣΗ ΕΚΤΗ **Η Βερονίκη σκουπίζει** **το πρόσωπο του Ιησού**

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

«Το πρόσωπό σου, Κύριε, αναζητώ. Μη μου κρύβεις το πρόσωπό σου» (Ψ.27,8-9). Η Βερονίκη ενσαρ-

κώνει αυτό τον πόθο, που ενώνει όλους του ευσεβείς της Παλαιάς Διαθήκης, τον πόθο όλων των πιστών να δουν το πρόσωπο του Θεού. Στο Δρόμο του σταυρού του Ιησού, πάντως, η Βερονίκη στην αρχή δεν προσφέρει τίποτε άλλο παρά μια υπηρεσία γυναικείας καλοσύνης: προσφέρει ένα σουδάριο στον Ιησού. Δεν αφήνει ούτε να επηρεαστεί από την κτηνωδία των στρατιωτών, ούτε να ακινητοποιηθεί από το φόβο των μαθητών. Είναι η εικόνα της καλής γυναίκας, η οποία, μέσα στην ταραχή και το σκοτάδι των καρδιών, διατηρεί το θάρρος της καλοσύνης, δεν επιτρέπει να σκοτεινιάσει η καρδιά της: «Μακάριοι οι καθαροί στην καρδιά, διότι θα δουν το Θεό» (Μτ.5,8).

Στην αρχή η Βερονίκη βλέπει μόνο ένα πρόσωπο κακομεταχειρισμένο και σημαδεμένο από τον πόνο. Όμως η πράξη αγάπη χαράσσει στην καρδιά της την αληθινή εικόνα του Ιησού: στο ανθρώπινο Πρόσωπο, γεμάτο αίμα και τραύματα, εκείνη βλέπει το Πρόσωπο του Θεού και της καλοσύνης του, που μας ακολουθεί ακόμη και στον πιο βαθύ πόνο μας. Μόνο με την καρδιά μπορούμε να δούμε τον Ιησού. Μόνο η αγάπη μάς καθιστά ικανούς να βλέπομε, και μας καθιστά καθαρούς. Μόνο η αγάπη μάς κάνει να αναγνωρίζομε το Θεό, που είναι η ίδια η αγάπη.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, δώσε μας την ανησυχία της καρδιάς, που αναζητά το πρόσωπό σου. Προστάτεψέ μας από το σκοτείνιασμα της καρδιάς, που βλέπει μόνο την επιφάνεια των πραγμάτων. Δώσε μας εκείνη την ειλικρίνεια και καθαρότητα, που μας καθιστούν ικανούς να βλέπομε την παρουσία σου μέσα στον κόσμο. Όταν δεν είμαστε ικανοί να εκπληρώσομε μεγάλα πράγματα, δίνε μας

το θάρρος μιας ταπεινής καλοσύνης. Χάραξε το πρόσωπό σου στις καρδιές μας, για να μπορέσουμε να σε συναντήσουμε και να δείξουμε στον κόσμο την εικόνα σου.

Κι η καρδιά μου, ενόσω πάλλει,
προσευχές κι ύμνους ας ψάλλει
όλο αγάπη στο Χριστό.

ΣΤΑΣΗ ΕΒΔΟΜΗ **Ο Ιησούς πέφτει για δεύτερη φορά**

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Η παράδοση για την τριπλή πτώση του Ιησού και για το βάρος του σταυρού, φέρνει στη μνήμη μας την πτώση του Αδάμ – το ότι είμαστε άνθρωποι πεσμένοι στην αμαρτία – και το μυστήριο της συμμετοχής του Ιησού στη δική μας πτώση. Μέσα στην ιστορία, η πτώση του ανθρώπου παίρνει πάντα νέες μορφές. Στην πρώτη επιστολή του, ο Άγ. Ιωάννης μιλάει για μια τριπλή πτώση του ανθρώπου: την επιθυμία της σάρκας, την επιθυμία των ματιών, την αλαζονεία της ζωής. Με αυτό τον τρόπο ο απόστολος, με βάση τα ελαττώματα της εποχής του, με όλες τις υπερβολές και διαστροφές, ερμηνεύει την πτώση του ανθρώπου και της ανθρωπότητας.

Μπορούμε όμως να σκεφθούμε, στην πιο πρόσφατη ιστορία, και το πώς η χριστιανοσύνη, κουρασμένη από την πίστη, εγκατέλειψε τον Κύριο. Οι μεγάλες ιδεολογίες, ως ευτελισμός του ανθρώπου που δεν πιστεύει πια σε τίποτα και απλά ζει, οικοδόμησαν ένα νέο παγα-

νισμό, μια χειρότερη ειδωλολατρία, η οποία θέλοντας να θέσει οριστικά στην άκρη το Θεό, κατέληξε να ξεφορτωθεί τον άνθρωπο. Ο άνθρωπος έτσι κείται στο χώμα. Ο Κύριος σηκώνει αυτό το βάρος και πέφτει, και πέφτει για να μπορέσει να έρθει προς εμάς. Εκείνος μας κοιτάζει για να αφυπνιστεί μέσα μας η καρδιά μας. Πέφτει για να μας ξανασηκώσει.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε Ιησού Χριστέ, έφερες το βάρος μας και συνεχίζεις να μας σηκώνεις επάνω σου. Το δικό μας βάρος είναι που σε κάνει να πέσεις. Να είσαι όμως εσύ που θα μας σηκώσεις, διότι μόνοι μας δεν κατορθώνουμε να σηκωθούμε από το χώμα. Ελευθέρωσέ μας από την εξουσία της επιθυμίας. Στη θέση μιας καρδιάς πέτρινης δώσε μας και πάλι μια καρδιά σάρκινη, μια καρδιά ικανή να βλέπει. Κατάστρεψε τη δύναμη των ιδεολογιών, ώστε οι άνθρωποι να μπορέσουν να αναγνωρίσουν ότι αυτές είναι συνυφασμένες με ψεύδη. Μην επιτρέψεις να γίνει ανυπέρβλητο το τείχος του υλισμού. Κάνε να σε αντιληφθούμε και πάλι. Κάνε μας νηφάλιους και προσεκτικούς για να μπορούμε να αντιστεκόμαστε στις δυνάμεις του κακού, και βοήθα μας να αναγνωρίζουμε τις εσωτερικές και εξωτερικές ανάγκες των άλλων, και να τους στηρίζουμε. Ξανασηκώσέ μας, για να μπορούμε να ξανασηκώσουμε τους άλλους. Δώσε μας ελπίδα μέσα σε όλη αυτή τη σκοτεινιά, για να μπορέσουμε να γίνουμε φορείς ελπίδας για τον κόσμο.

Των Παρθένων, ω Παρθένα,
να θρηνώ θέλω μ' εσένα
και παιδί σου να με λες.

ΣΤΑΣΗ ΟΓΔΟΗ

Ο Ιησούς συναντά τις γυναίκες της Ιερουσαλήμ, που κλαίνει γι' αυτόν

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ακούγοντας τον Ιησού, ενώ επιπλήττει τις γυναίκες της Ιερουσαλήμ που τον ακολουθούν και κλαίνει γι' αυτόν, μας κάνει να σκεφθούμε. Πώς να εννοήσουμε αυτή την επίπληξη; Δεν είναι, μήπως, μια επίπληξη που απευθύνεται σε μια ευσέβεια καθαρά συναισθηματική, η οποία δεν γίνεται μεταστροφή και πίστη βιωμένη; Δεν χρησιμεύει να συμπονάμε με λόγια, και συναισθηματικά, τα βάσανα αυτού του κόσμου, όταν η ζωή μας συνεχίζει να είναι όπως πάντα. Γι' αυτό ο Κύριος μας προειδοποιεί για τον κίνδυνο στον οποίο βρισκόμαστε. Μας δείχνει τη σοβαρότητα της αμαρτίας και τη σοβαρότητα της κρίσης. Μήπως, παρόλα μας τα λόγια αγανάκτησης εμπρός στο κακό και στα βάσανα των αθώων, έχουμε πολύ την τάση να υποτιμούμε το μυστήριο του κακού;

Από την εικόνα του Θεού και του Ιησού, μήπως τελικά δεχόμαστε μόνο τη γλυκιά και αξιαγάπητη όψη, ενώ ανέμελα έχομε σβήσει την όψη της κρίσεως; Σκεπτόμαστε: «Μα τώρα ο Θεός θα κάτσει να δημιουργήσει πρόβλημα για τις αδυναμίες μας; Αφού είμαστε άνθρωποι!». Όμως κοιτάζοντας τα παθήματα του Υιού του, αντιλαμβανόμαστε πόσο σοβαρή είναι η αμαρτία, και βλέπομε ότι η αμαρτία πρέπει να εξιλεωθεί ως το τέλος, για να μπορέσει να ξεπεραστεί. Το κακό δεν μπορούμε να το ελαχιστοποιούμε, να το παραβλέπομε, εμπρός στην εικόνα του Κυρίου που υποφέρει. Και σ' εμάς λέει ο Ιησούς: «Μην κλαίτε για μένα. Να κλαίτε για τον ε-

αυτό σας... Διότι αν μεταχειρίζονται έτσι το χλωρό ξύλο, τι θα γίνει στο ξερό;»

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, στις γυναίκες που κλαίνε μίλησες για μετάνοια, θυμίζοντας την Ημέρα της Κρίσεως, τότε που θα βρεθούμε ενώπιόν σου, ως Κριτή του κόσμου. Μας καλείς να πάψουμε να υποτιμούμε το κακό, να μην καθησυχάζουμε τον εαυτό μας, για να συνεχίσουμε να ζούμε όπως πάντα. Μας δείχνεις πόσο σοβαρή είναι η ευθύνη μας, ο κίνδυνος να βρεθούμε, κατά την τελευταία Κρίση, ένοχοι και άκαρποι. Κάνε να μην περιοριζόμαστε να βαδίζουμε κοντά σου, προσφέροντάς σου μόνο λόγια συμπόνιας. Μετάστρεψέ μας και δώσε μας μια νέα ζωή. Μην επιτρέψεις να μείνουμε, στο τέλος, σαν ξερό ξύλο, αλλά να γίνουμε ζωντανά κλαδιά επάνω σ' Εσένα, το αληθινό κλήμα, και να παράγουμε καρπούς για την αιώνια ζωή (βλ.Ιω.15,1-10).

Μάνα, συ βοήθησέ με

κι απ' τις φλόγες φύλαξέ με,

όταν θα `ρθω να κριθώ.

ΣΤΑΣΗ ΕΝΑΤΗ

Ο Ιησούς πέφτει για τρίτη φορά

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Τι μπορεί να μας πει η τρίτη πτώση του Ιησού κάτω από το βάρος του σταυρού; Ίσως μας κάνει να σκεφτούμε την πτώση του ανθρώπου εν γένει, την απομάκρυνση πολλών από το Χριστό, στο πέλαγος προς την

εκκοσμίκευση δίχως Θεό. Αλλά δεν πρέπει να σκεφτούμε επίσης πόσο υποφέρει ο Ιησούς μέσα στην ίδια του την Εκκλησία; Πόσες φορές γίνεται κατάχρηση του ιερού Μυστηρίου της παρουσίας του: της θείας Ευχαριστίας, πόσοι πιστοί κοινωνούν το Σώμα του και το Αίμα του, και τον αναγκάζουν να εισέλθει μέσα σε μια καρδιά άδεια, γεμάτη κακίες! Πόσες φορές τελούμε τη Λειτουργία μόνοι μας, χωρίς ούτε καν να σκεφτούμε ότι Εκείνος είναι ανάμεσά μας! Πόσες φορές διαστρεβλώνουμε το λόγο του ή τον εφαρμόζουμε λανθασμένα! Πόσο ελάχιστη πίστη υπάρχει μέσα σε θεωρίες, πόσα λόγια δίχως νόημα! Πόση βρωμιά υπάρχει μέσα στην Εκκλησία, ακόμη και μεταξύ των ιερέων, που θα έπρεπε να ανήκουν ολοκληρωτικά στον Ιησού! Πόση υπερηφάνεια, πόση αυτάρκεια! Πόση περιφρόνηση λαβαίνει το Μυστήριο της Μετάνοιας και Συμφιλίωσης, στο οποίο ο Ιησούς μας περιμένει για να μας ξανασηκώσει από τις πτώσεις μας! Όλα αυτά είναι παρόντα μέσα στο πάθος του. Η προδοσία των μαθητών, δηλαδή η ανάξια κοινωνία του Σώματος και του Αίματός του, είναι σίγουρα η πιο μεγάλος πόνος του Λυτρωτή, εκείνος που του διαπερνάει την καρδιά. Δεν μένει άλλο παρά να του απευθύνουμε από το βάθος της καρδιάς μας, την κραυγή: «Κύριε ελέησον», Σώσε μας, Κύριε! (βλ.Μτ.8,25).

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, συχνά η Εκκλησία σου μας φαίνεται σαν μια βάρκα που βουλιάζει, μια βάρκα που κάνει νερά από όλα τα μέρη. Βλέπομε στο χωράφι σου περισσότερο ζιζάνια παρά καλό σπόρο. Βλέποντας τα ρούχα και το πρόσωπο της Εκκλησίας σου τόσο βρώμικα, αγανακτούμε. Και όμως, είμαστε εμείς που τα έχουμε λερώσει! Εμείς οι ίδιοι σε προδίδομε κάθε φορά, με τα μεγάλα

λόγια και τις φανταχτερές χειρονομίες μας. Ελέησε την Εκκλησία σου, Κύριε. Ακόμη και μέσα στην Εκκλησία σου ο Αδάμ πέφτει ξανά και ξανά. Με τη δική μας πτώση σε παρασέρνομε κατά γης, και ο σατανάς γελάει, γιατί ελπίζει πως δεν θα καταφέρεις να ξανασηκωθείς από αυτή την πτώση. Ελπίζει ότι εσύ, επειδή παρασύρθηκες από την πτώση της Εκκλησίας σου, θα παραμείνεις κατά γης νικημένος. Εσύ όμως θα ξανασηκωθείς! Σηκώθηκες και πάλι, αναστήθηκες και μπορείς να ξανασηκώσεις και εμάς! Σώσε και αγίασε την Εκκλησία σου. Σώσε και αγίασε όλους εμάς.

Θεία Μάνα, πονεμένη,
του παιδιού σου ο πόνος μένει
στη δική μου την καρδιά.

ΣΤΑΣΗ ΔΕΚΑΤΗ **Γδύνουν τον Ιησού**

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Γδύνουν τον Ιησού. Τα ενδύματα δίνουν στον άνθρωπο μια θέση μέσα στην κοινωνία, τον κάνουν να είναι κάποιος. Το ότι τον γδύνουν δημόσια, σημαίνει ότι ο Ιησούς δεν είναι πλέον κανείς, δεν είναι παρά ένας περιθωριακός, περιφρονημένος από όλους. Η στιγμή του γδυσίματος μας θυμίζει επίσης την αποβολή μας από τον παράδεισο. Τότε ο άνθρωπος έχασε τη λάμψη του Θεού, ο άνθρωπος που τώρα είναι εκεί, γυμνός και εκτεθειμένος, απογυμνωμένος και ντρέπεται. Ο Ιησούς κατ' αυτό τον τρόπο, παίρνει για άλλη μια φορά τη θέση του πεσμένου στην αμαρτία ανθρώπου. Ο γυμνός

Ιησούς μας θυμίζει το γεγονός ότι όλοι εμείς έχουμε χάσει «το πρωταρχικό μας ένδυμα», τη λάμψη του Θεού.

Κάτω από το σταυρό οι στρατιώτες ρίχνουν κλήρο για να μοιραστούν τη φτωχική του ιδιοκτησία, τα ρούχα του. Οι ευαγγελιστές το διηγούνται με λόγια παρμένα από τον Ψαλμό 22 (στ.19) και μας λένε έτσι αυτό που θα πει ο Ιησούς στους μαθητές της Εμμαούς: ότι όλα συνέβησαν «σύμφωνα με τις Γραφές». Εδώ, τίποτα δεν είναι καθαρή σύμπτωση, όλα όσα συμβαίνουν περιλαμβάνονται μέσα στο Λόγο του Θεού και στηρίζονται από το θεϊκό του σχέδιο. Ο Κύριος βιώνει όλα τα στάδια και τους βαθμούς της απώλειας των ανθρώπων, και καθένας από τους βαθμούς αυτούς είναι, σε όλη του την πίκρα, ένα βήμα της απολύτρωσης. Κατ' αυτό τον τρόπο ο Ιησούς επαναφέρει στο σπίτι το χαμένο πρόβατο. Ας θυμηθούμε αυτό που λέει ο Ιωάννης, ότι αυτό που κληρώνεται είναι ο χιτώνας του Ιησού, «υφαντός μονοκόμματος, από πάνω έως κάτω» (Ιω.19,23). Μπορούμε να το θεωρήσουμε μια αναφορά στο ένδυμα του εβραίου αρχιερέα, που ήταν «υφαντός από μια και μόνο κλωστή», δίχως ραφές. Ο Σταυρωμένος Ιησούς είναι πράγματι ο αληθινός αρχιερέας!

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, Ιησού, σε έγδυσαν από τα ρούχα σου και σε εξέθεσαν στην ατίμωση, διωγμένο από την κοινωνία. Φορτώθηκες την ατίμωση του Αδάμ, θεραπεύοντάς τον. Φορτώθηκες τα βάσανα και τις ανάγκες των φτωχών, εκείνων που έχει αποδιώξει ο κόσμος. Αλλά ακριβώς έτσι εκπληρώνεις το λόγο των προφητών. Ακριβώς έτσι δίνεις νόημα σ' αυτό που φαίνεται δίχως νόημα. Ακριβώς έτσι μας κάνεις να αναγνωρίζουμε ότι ο Πατέρας σου κρατάει στα χέρια του: Εσένα, εμάς, και τον κό-

σμο. Δώσε μας ένα βαθύ σεβασμό προς τον άνθρωπο, σε όλες τις φάσεις της ύπαρξής του και σε όλες τις καταστάσεις στις οποίες τον συναντάμε. Δώσε μας το φωτεινό ένδυμα της χάριτός σου.

Για να σώσει το λαό του
βλέπει πάνω στο σταυρό του
τον Ιησού της να πονεί.

ΣΤΑΣΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Ο Ιησούς καρφώνεται στο σταυρό

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο Ιησούς καρφώνεται στο σταυρό. Η σινδώνη που φυλάσσεται στο Τορίνο, μας επιτρέπει να πάρουμε μια ιδέα για την απίστευτη σκληρότητα αυτής της διαδικασίας. Ο Ιησούς δεν δέχεται να πιει το αναισθητικό ποτό που του προσφέρουν. Συνειδητά παίρνει επάνω του όλο τον πόνο της σταύρωσης. Ολόκληρο το σώμα του βασανίζεται. Τα λόγια του Ψαλμού πραγματοποιήθηκαν: «Εγώ είμαι σκουλήκι και όχι άνθρωπος, περίγελος των ανθρώπων και λαού απόδιωγμα» (Ψ.22,7). «Περιφρονημένος... τόσο που να γυρίζουν αλλού οι άνθρωποι το πρόσωπό τους... Και όμως αυτός φορτώθηκε τις θλίψεις μας και υπέφερε τους πόνους τους δικούς μας» (Ησ.53,3εξ.). Ας σταθούμε εμπρός σ' αυτή την εικόνα πόνου, εμπρός στον πάσχοντα Υιό του Θεού. Ας κοιτάξουμε προς αυτόν κατά τις στιγμές της υπεροψίας και της απόλαυσης, έτσι ώστε να μάθουμε να σεβόμαστε τα όρια και να βλέπομε την επιφανειακότητα όλων των καθαρά υλικών αγαθών. Ας κοιτάξουμε εκείνον στις στιγμές της συμφοράς και της αγωνίας, για να αναγνω-

ρίσουμε ότι έτσι είμαστε κοντά στο Θεό. Ας φροντίσουμε να αναγνωρίσουμε το πρόσωπό του στο πρόσωπο εκείνων που θα έχουμε την τάση να περιφρονήσουμε.

Εμπρός στον καταδικασμένο Κύριο, που δεν θέλησε να χρησιμοποιήσει την εξουσία του για να κατέβει από το σταυρό, αλλά μάλλον υπέμεινε τα βάσανα του σταυρού μέχρι το τέλος, μπορεί να περάσει άλλη μια σκέψη ακόμη. Ο Άγιος Ιγνάτιος της Αντιοχείας, αλυσοδεμένος και ο ίδιος εξαιτίας της πίστεώς του στον Κύριο, επαίνεσε τους χριστιανούς της Σμύρνης για την ακλόνητη πίστη τους. Λέει ότι ήταν, κατά κάποιο τρόπο, καρφωμένοι με τη σάρκα και το αίμα στο σταυρό του Κυρίου Ιησού Χριστού. Ας αφήσουμε να μας καρφώσουν στον Χριστό, χωρίς να υποχωρούμε σε κανένα πειρασμό, ο οποίος μας ωθεί να αποκοπούμε και να υποχωρήσουμε εμπρός στις ειρωνείες που μας πιέζουν γι' αυτό.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε Ιησού Χριστέ, άφησες να σε καρφώσουν στο σταυρό, δεχόμενος την τρομερή σκληρότητα αυτού του πόνου, την καταστροφή του σώματος και της αξιοπρέπειάς σου. Άφησες να σε σταυρώσουν, υπέφερες χωρίς να προσπαθείς να ξεφύγεις και χωρίς να συμβιβάζεσαι. Βοήθα μας να μην ξεφεύγουμε από αυτό που καλούμαστε να εκπληρώσουμε. Βοήθα μας να δενόμαστε στενά μ' εσένα. Βοήθα μας να αντιλαμβανόμαστε την παραπλανητική ελευθερία, που προσπαθεί να μας απομακρύνει από σένα. Βοήθα μας να δεχόμαστε τη δική σου «δεσμευμένη» ελευθερία και να βρίσκομε, μέσα από το στενό σύνδεσμο μαζί σου, την αληθινή ελευθερία.

Του Χριστού θέλω τον πόνο,
το σταυρό του να σηκώνω,
να θυμάμαι τις πληγές.

ΣΤΑΣΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Ο Ιησούς πεθαίνει επάνω στο Σταυρό

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Πάνω από το σταυρό του Ιησού – στις δύο γλώσσες του τότε κόσμου, τα ελληνικά και τα λατινικά, και στη γλώσσα του εκλεκτού λαού, τα εβραϊκά – είναι γραμμένο ποιος είναι ο Ιησούς: ο Βασιλιάς των Ιουδαίων, ο Υιός του Δαβίδ, σύμφωνα με την προφητική υπόσχεση. Ο Πιλάτος, ο άδικος κριτής, έγινε παρόλα αυτά προφήτης του. Ενώπιον της παγκόσμιας κοινής γνώμης διακηρύσσεται η βασιλική ιδιότητα του Ιησού. Ο ίδιος ο Ιησούς δεν είχε δεχτεί τον τίτλο του Μεσσία, επειδή θα έφερνε στη σκέψη μια ανθρώπινη, εσφαλμένη ιδέα εξουσίας και σωτηρίας. Τώρα όμως, ο τίτλος μπορεί να παραμείνει γραμμένος εκεί δημόσια πάνω από τον Σταυρωμένο. Κατ' αυτό τον τρόπο, εκείνος είναι στ' αλήθεια ο βασιλιάς του κόσμου. Τώρα είναι στ' αλήθεια «υψωμένος». Με την κατάβασή του ανυψώθηκε. Τώρα έχει εκπληρώσει ριζικά την εντολή της αγάπης, ολοκλήρωσε την προσφορά του εαυτού του, και ακριβώς έτσι είναι τώρα η φανέρωση του αληθινού Θεού, εκείνου του Θεού που είναι η Αγάπη.

Τώρα γνωρίζουμε ποιος είναι ο Θεός. Τώρα γνωρίζουμε ποια είναι η αληθινή βασιλική ιδιότητα. Ο Ιησούς προσεύχεται με τον Ψαλμό 22, που αρχίζει με τα λόγια: «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειπες;». Αναλαμβάνει όλο τον πάσχοντα Ισραήλ, όλη την πάσχουσα

ανθρωπότητα, το δράμα της σκοτεινιάς του Θεού, και κάνει ώστε ο Θεός να φανερωθεί εκεί όπου φαίνεται να είναι ολοκληρωτικά εξοντωμένος και απών. Ο σταυρός του Ιησού είναι ένα γεγονός με παγκόσμιες διαστάσεις. Ο κόσμος σκοτεινιάζει όταν ο Υιός του Θεού υφίσταται το θάνατο. Η γη τρέμει. Και κοντά στο σταυρό αρχίζει η Εκκλησία των εθνικών, των πρώην ειδωλολατρών. Ο ρωμαίος εκατόνταρχος αναγνωρίζει, κατανοεί ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού. Πάνω από το σταυρό ο Ιησούς συνεχώς θριαμβεύει!

ΔΕΗΣΗ

Κύριε Ιησού Χριστέ, την ώρα του θανάτου σου ο ήλιος σκοτεινίασε. Ακόμη και σήμερα συνεχίζεις να καρφώνεσαι πάνω στο σταυρό. Ακριβώς σ' αυτή την ώρα της ιστορίας ζούμε μέσα στη σκοτεινιά του Θεού. Εξαιτίας του υπέρμετρου πόνου και της κακίας των ανθρώπων, το πρόσωπο του Θεού, το δικό σου πρόσωπο εμφανίζεται σκοτεινιασμένο, αγνώριστο. Όμως ακριβώς πάνω στο σταυρό μπορέσαμε να σε αναγνωρίσουμε. Ακριβώς επειδή είσαι εκείνος που υποφέρει και αγαπάει, γι' αυτό είσαι ο εξυψωμένος. Ακριβώς από εκεί θριάμβευες. Βοήθα μας να αναγνωρίσουμε, σ' αυτή την ώρα σκοτεινιάς και ταραχής, το πρόσωπό σου. Βοήθα μας να πιστέψουμε σ' εσένα και να σε ακολουθήσουμε ακριβώς την ώρα της σκοτεινιάς και της ανάγκης. Φανέρωσε και πάλι τον εαυτό σου στον κόσμο κατ' αυτή την ώρα. Κάνε να φανερωθεί η σωτηρία σου!

Εσταυρώθηκε για μένα

το παιδί σου ω Παρθένα,

και υπέφερε φρικτά.

ΣΤΑΣΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Ο Ιησούς αποκαθελώνεται από το σταυρό και παραδίδεται νεκρός στη μητέρα του

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο Ιησούς πέθανε, η καρδιά του διαπερνάται από τη λόγχη του ρωμαίου στρατιώτη και βγαίνουν νερό και αίμα: μυστηριώδης εικόνα του ποταμού των ιερών Μυστηρίων, του Βαπτίσματος και της Ευχαριστίας, από τα οποία, δυνάμει της πληγωμένης καρδιάς του Κυρίου, αναγεννιέται συνεχώς η Εκκλησία. Τα πόδια του Ιησού δεν τα σπάνε, όπως των άλλων δύο σταυρωμένων. Έτσι ο Ιησούς γίνεται ο αληθινός πασχαλινός αμνός, που κανένα του οστό δεν πρέπει να σπάσει (βλ. Έξ.12,46). Και τώρα που υπέμεινε τα πάντα, γίνεται ολοφάνερο ότι, παρόλο που οι καρδιές όλων είχαν ταραχθεί, παρόλο που υπερίσχυσαν το μίσος και η δειλία, όμως εκείνος δεν έμεινε μόνος. Είναι παρόντες οι πιστοί. Κάτω από το Σταυρό ήταν η Μαρία η Μητέρα του, η Μαρία η αδελφή της Μητέρας του, η Μαρία η Μαγδαληνή, και ο μαθητής τον οποίο ο Ιησούς αγαπούσε. Τώρα φθάνει και ένας πλούσιος, ο Ιωσήφ από την Αριμαθαία. Ο πλούσιος ξέρει πώς να αντιμετωπίσει την κατάσταση, επειδή ο Θεός του δίνει τη χάρη. Ενταφιάζει τον Ιησού στο δικό του ανέπαφο τάφο, σε ένα κήπο.

Εκεί που ενταφιάζεται ο Ιησούς, το νεκροταφείο μετατρέπεται σε κήπο, εκείνο τον κήπο από τον οποίο είχε διωχθεί ο Αδάμ, τότε που αποκόπηκε από την πληρότητα της ζωής, από τον Δημιουργό του. Ο τάφος μέσα στον κήπο μάς κάνει να γνωρίσουμε ότι η εξουσία του θανάτου πρόκειται να τελειώσει. Φθάνει και ένα

μέλος του Συνεδρίου, ο Νικόδημος, στον οποίο ο Ιησούς είχε αναγγείλει το μυστήριο της αναγέννησης από το νερό και το Πνεύμα. Ακόμη και μέσα στο Συνέδριο, που είχε αποφασίσει το θάνατό του, υπάρχει κάποιος που πιστεύει, που γνωρίζει και αναγνωρίζει τον Ιησού μετά το θάνατό του.

Πάνω στην ώρα του μεγάλου πένθους, του μεγάλου σκότους και της απελπισίας, υπάρχει κατά μυστήριο τρόπο το φως της ελπίδας. Ο κρυμμένος Θεός παραμένει ο ζωντανός Θεός, ο κοντινός μας Θεός. Ο νεκρός Κύριος παραμένει ο Κύριος και Σωτήρας μας, ακόμη και μέσα στη νύχτα του θανάτου. Η Εκκλησία του Ιησού Χριστού, η νέα του οικογένεια, αρχίζει να σχηματίζεται.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε, κατέβηκες μέσα στο σκοτάδι του θανάτου. Όμως το σώμα σου το αναλαμβάνουν καλά χέρια που το τυλίγουν σε κατάλευκο σεντόνι (Μτ.27,59). Η πίστη δεν έχει εντελώς πεθάνει, ο ήλιος δεν έχει δύσει ολότελα. Πόσες φορές νομίζουμε ότι εσύ κοιμάσαι. Πόσο εύκολα εμείς οι άνθρωποι απομακρυνόμαστε και λέμε στον εαυτό μας: Ο Θεός πέθανε. Κάνε ώστε την ώρα του σκότους να αναγνωρίζουμε ότι εσύ είσαι οπωσδήποτε εκεί. Μη μας αφήνεις μόνους, όταν έχουμε την τάση να απογοητευτούμε. Βοήθα μας να μη σε αφήνομε μόνο. Δίνε μας μια πιστότητα που να αντέχει στην ώρα της ταραχής, και μια αγάπη που να σε δέχεται στην έσχατη στιγμή της ανάγκης, όπως η Μητέρα σου, που σε τύλιξε ξανά στα σπλάχνα της. Βοήθα μας, βοήθα τους φτωχούς και τους πλούσιους, τους απλούς και τους μορφωμένους, να βλέπουν Εσένα μέσα από τους φόβους και τις προκαταλήψεις τους. Βοήθα μας να σου

προσφέρουμε την ικανότητά μας, την καρδιά μας, το χρόνο μας, προετοιμάζοντας έτσι τον κήπο μέσα στον οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί η ανάσταση.

Κάνε Μάνα να δακρύσω,
να πονέσω και να ζήσω
με του Γίου σου το σταυρό.

ΣΤΑΣΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ **Ο Ιησούς ενταφιάζεται**

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Ο Ιησούς, ατιμασμένος και ταπεινωμένος, εναποτίθεται, με όλες τις τιμές, σε ένα νέο μνήμα. Ο Νικόδημος φέρνει ένα μίγμα από μύρα και αλόη, που αναδίδει ένα ακριβό άρωμα. Το γεγονός ότι ο Υιός του Θεού προσφέρει τη ζωή του, αποκαλύπτει μια προσφορά χωρίς μέτρο, που μας θυμίζει τη γενναιόδωρη αγάπη του Θεού, την «υπεραφθονία» της αγάπης του. Ο Θεός προσφέρει γενναιόδωρα τον εαυτό του. Εάν το μέτρο του Θεού είναι η υπεραφθονία, ακόμη και για μας τίποτα δεν θα έπρεπε να είναι πολύ για το Θεό. Αυτό ακριβώς μας δίδαξε ο ίδιος ο Ιησούς στην επί του όρους ομιλία του (Μτ.5,20). Αλλά πρέπει να θυμόμαστε και τα λόγια του Αγίου Παύλου για το Θεό, ο οποίος «κάνει με το κήρυγμά μας να διαδίδεται σαν άρωμα παντού η γνώση του Χριστού. Εμείς είμαστε η ευωδιά του Χριστού» (2Κορ.2,14εξ.). Μέσα στη σήψη των ιδεολογιών, η πίστη μας θα έπρεπε να είναι και πάλι το άρωμα που επαναφέρει τον άνθρωπο στο μονοπάτι της ζωής.

Τη στιγμή της εναπόθεσης του σώματος στο μνήμα, αρχίζει να πραγματοποιείται ο λόγος του Ιησού:

«Αλήθεια, αλήθεια σας λέω: εάν ο σπόρος του σταριού που πέφτει στη γη δεν πεθάνει, μένει μόνος· αν όμως πεθάνει, παράγει πολύ καρπό» (Ιω.12,24). Ο Ιησούς είναι ο σπόρος του σταριού που πεθαίνει. Από τον νεκρό σπόρο αρχίζει ο μεγάλος πολλαπλασιασμός του άρτου που διαρκεί μέχρι το τέλος του κόσμου. Εκείνος είναι ο άρτος της ζωής, ικανός να χορτάσει με αφθονία ολόκληρη την ανθρωπότητα και να της δωρίσει τη ζωτική τροφή: τον αιώνιο Λόγο του Θεού, που έγινε σάρκα αλλά και άρτος για μας, μέσω του σταυρού και της ανάστασης. Πάνω από τον ενταφιασμό του Ιησού λάμπει το μυστήριο της Ευχαριστίας.

ΔΕΗΣΗ

Κύριε Ιησού Χριστέ, κατά τον ενταφιασμό σου έκανες δικό σου το θάνατο του σπόρου, έγινες ο σπόρος του σταριού που πεθαίνει και παράγει πολύ καρπό ανά τους αιώνες μέχρι την αιωνιότητα. Μέσα από τον τάφο λάμπει σε όλους τους καιρούς η υπόσχεση του σπόρου του σταριού, από τον οποίο γίνεται το αληθινό μάννα, ο άρτος της ζωής, μέσω του οποίου εσύ, με τη θεία Κοινωνία προσφέρεις τον εαυτό σου σ' εμάς. Ο αιώνιος Λόγος, μέσω της ενσάρκωσης και του θανάτου έγινε ο Λόγος που είναι κοντά μας. Έρχεσαι στις καρδιές μας για να αυξηθεί ο Λόγος σου μέσα μας και να παραγάγει καρπό. Εσύ δίνεις τον εαυτό σου με το θάνατο του σπόρου του σταριού, ώστε να έχουμε και εμείς το θάρρος να χάσουμε τη ζωή μας για να τη βρούμε, και έτσι να εμπιστευόμαστε και εμείς την υπόσχεση του σπόρου του σταριού.

Βοήθα μας να αγαπάμε όλο και περισσότερο το ευχαριστιακό μυστήριο και να το τιμούμε, να ζούμε αληθινά από εσένα, τον ουράνιο Άρτο. Βοήθα μας να γι-

νόμαστε το «άρωμά» σου, να βοηθούμε τους ανθρώπους να αντιλαμβάνονται τα ίχνη από το πέρασμά σου εδώ στη γη. Όπως ο σπόρος του σταριού ανυψώνεται από τη γη ως βλαστός και στάχυ, έτσι και εσύ δεν μπορούσες να παραμείνεις στον τάφο. Ο τάφος είναι άδειος επειδή ο Πατέρας «δεν σε εγκατέλειψε στον άδη, ούτε η σάρκα σου γνώρισε τη φθορά» (Πραξ.2,31 / Ψ.16,10). Εσύ δεν γνώρισες τη φθορά. Αναστήθηκες και έθεσες τη μεταμορφωμένη ανθρώπινη σάρκα στην καρδιά του Θεού. Κάνε να χαιρόμαστε γι' αυτή την ελπίδα, και να μπορούμε να τη μεταφέρομε με χαρά μέσα στον κόσμο. Κάνε να γινόμαστε μάρτυρες της ανάστασής σου.

Ω, Ιησού μου, μη μ' αφήσεις,
τη ζωή μου να ευλογήσεις
όσο θα 'μαι εδώ στη γη.

+ Ας κατέλθει άφθονη η ευλογία σου, Κύριε, πάνω στο λαό σου, ο οποίος μελέτησε τα Άγια Πάθη του Υιού σου με την ελπίδα της ανάστασης. Συγχώρησε τις αμαρτίες του, σταθεροποίησε την ελπίδα του, αύξησε την άγια του πίστη, εξασφάλισε την αιώνια σωτηρία του. Μέσω του ίδιου Ιησού Χριστού, του Υιού σου, που ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.

- Αμήν.

+ Ο Κύριος να είναι μαζί σας.

- Και με το πνεύμα σου.

+ Είθε να σας ευλογήσει ο Παντοδύναμος Θεός: ο Πατέρας, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα.

- Αμήν.

+ Πορεύεστε στην ειρήνη του Κυρίου.

- Ευχαριστούμε το Θεό.

* * *

Τα πάντα να κυβερνάς, Σταυρέ, σωτηρία μας.

Να λάμπεις εις τον κόσμον
που κείται στα σκοτεινά,
και εις αυτόν να δίνεις
ειρήνη και λευτεριά.

Συνάθροισέ μας όλους
τριγύρω Σου, ω Σταυρέ,
και στο Θεό Πατέρα
οδήγησε μας, Χριστέ.

